

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH

I. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie.
2. W formie pisemnej informuje rodziców/ opiekunów ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez rodziców rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami.
3. Jeżeli poczynione kroki nie przynoszą efektów, wychowawca zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica do szkoły:
  - Przeprowadza rozmowę z rodzicem/ opiekunem w celu pogłębienie wiedzy na temat dziecka, jego rozwoju społecznego, emocjonalnego, intelektualnego
  - W rozmowie uczestniczy pedagog szkolny - analizuje przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomaga rodzicom w doborze metod wychowawczych, kieruje do specjalistycznej pomocy
4. W przypadkach utrzymywania się niepożądanych zachowań w relacjach z rówieśnikami – bójki, zastraszanie, agresja słowna, wychowawca w porozumieniu z rodzicami dziecka kieruje je na badania psychologiczne w celu dokonania pogłębionej diagnozy i otrzymania wskazówek do indywidualnej pracy z uczniem
5. Skierowanie na zajęcia specjalistyczne (np. PPP)
6. W przypadku braku współpracy z rodzicami lub braku poprawy zachowania ucznia pedagog szkolny informuje o zagrożeniu niedostosowaniem Ogniuwo ds. Nieletnich i Patologii VII Komisariatu w Łodzi, celem przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej.
7. W sytuacji, kiedy uczeń nadal stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z Dyrektorem i wychowawcą kieruje wniosek do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środków zapobiegających demoralizacji.

II. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Upomnienie ustne.
2. Uspokojenie sytuacji w klasie.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy (upomnienie wychowawcy), pedagoga szkolnego (w przypadku ich nieobecności powiadomienie wicedyrektora, dyrektora).
4. Wpis do klasowej kart oceny zachowania.
5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.
6. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) w formie pisemnej lub ustnej, jeśli zachodzi taka konieczność.
7. Konsekwencje: kara zgodna ze statutem szkoły.
8. Spotkania z pedagogiem/ psychologiem szkolnym, zajęcia interwencyjne w klasie (motywujące, integracyjne, z zakresu komunikacji interpersonalnej), jeśli zachodzi taka konieczność.

III. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców.
2. Wpis do klasowej kart oceny zachowania.
3. W każdym przypadku powiadomienie Policji i Sądu Rodzinnego.
4. Konsekwencje: kara zgodna ze statutem szkoły.
5. Oprócz wszczętych procedur prawnych, zadośćuczynienie (np. praca społeczna).

IV. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
2. Powiadomienie wychowawców uczniów uczestniczących w zdarzeniu oraz pedagoga.
3. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami znajdującymi się w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
4. Wpis do klasowej kart oceny zachowania.
5. Rozmowa z uczniem, sprawcą zniszczenia.
6. Poinformowanie rodziców, ewentualnie zaproszenie do szkoły.
7. W przypadku dużej szkody obligatoryjne powiadomienie Policji.
8. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.

V. Postępowanie w sytuacji używania podczas lekcji telefonu komórkowego.

1. W przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego podczas lekcji (telefon powinien być wyłączony) odebranie aparatu przez nauczyciela prowadzącego lekcję.
2. Powiadomienie wychowawcy.
3. Oddanie telefonu do sekretariatu szkoły.
4. Wpis do klasowej kart oceny zachowania.
5. Pisemne lub telefoniczne poinformowanie rodziców ucznia przez wychowawcę lub nauczyciela prowadzącego lekcję o zaistniałej sytuacji.
6. Odebranie przez rodziców telefonu z sekretariatu szkoły.

VI. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy i pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia o fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia oraz dyrekcję.
3. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
4. Zobowiązanie ucznia do przygotowania prezentacji na temat szkodliwości palenia lub do wykonania pracy społecznej.
5. Wpis do klasowej kart oceny zachowania.

VII. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niebezpiecznych na terenie szkoły.

1. Odebranie uczniowi niebezpiecznego przedmiotu.
2. Rozmowa z wychowawcą i pedagogiem szkolnym.
3. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia ucznia lub jego rówieśników natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły i zawiadomienie Policji.
4. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego, jeżeli uczeń jest pod jego opieką.
5. Konsekwencje zgodne ze statutem szkoły.

VIII. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Powiadomienie wychowawcy klasy, pedagoga oraz dyrekcji, a także pielęgniarki szkolnej.
2. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, pozostawienie pod opieką pracownika szkoły.
3. Wezwanie rodziców. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami), zawiadomienie najbliższej jednostki Policji.
4. Wezwanie lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia.
5. Przeprowadzenie, w terminie późniejszym, rozmów z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego.
6. Zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania – podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.
7. W przypadku powtórzenia się zdarzenia obowiązkowe powiadomienie Policji i Sądu Rodzinnego.

IX. Powiadamianie rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

1. Powiadomienie pedagoga i dyrektora szkoły.

2. Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku lekcyjnym.
3. Sporządzenie notatki służbowej i pozostawienie jej w dokumentacji szkolnej.
4. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).

X. Postępowanie wobec uczniów uchylających się od realizowania obowiązku szkolnego

1. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzania listy obecności na każdej lekcji i odnotowania nieobecności w dzienniku lekcyjnym.
2. Za kontrolę frekwencji uczniów odpowiedzialni są wychowawcy klas.

3. Rodzice mają obowiązek pisemnie usprawiedliwić nieobecność dziecka w terminie 7 dni od chwili powrotu na zajęcia szkolne.
4. W przypadku dłuższego zwolnienia – powyżej 2 tygodni, rodzic jest zobowiązany do poinformowania wychowawcy lub pedagoga o stanie zdrowia dziecka i przewidywanym terminie powrotu do szkoły.
5. Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie, wychowawca powiadamia o nieobecnościach rodziców/ opiekunów ucznia. Informacja może być przekazana telefonicznie, pisemnie lub listownie; rodzice mogą być również poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia przyczyn nieobecności.
6. W przypadku braku współpracy rodzica/ opiekuna z wychowawcą (tj.: rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci spotkania indywidualnego) oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od realizacji obowiązku szkolnego, wychowawca klasy informuje pedagoga.
7. Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez:
  - Rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły
  - Wizytę w domu rodzinnym ucznia
  - Wywiad przeprowadzony przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej
8. Wychowawca, pedagog, rodzice podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
9. Jeśli w/w działania nie przynoszą efektów i nieusprawiedliwiona nieobecność trwa dłużej szkoła podejmuje kolejne działania:
  - Pedagog informuje o uporczywym uchylaniu się od obowiązku szkolnego Ogniwu ds. Nieletnich i Patologii VII Komisariatu Policji – policjanci przeprowadzają z rodzicami i dzieckiem rozmowę dyscyplinującą.
  - Pedagog informuje o nie realizowaniu obowiązku szkolnego Wydział Edukacji UMŁ i Kuratorium Oświaty a Dyrektor szkoły wszczyna postępowanie egzekucyjne – Wydział Edukacji nakłada na rodziców kary finansowe, grzywnę (art.121 Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji- zmiana opublikowana w Dz.U. z 1996 r. Nr.146, poz.680)
  - Pedagog w porozumieniu z wychowawcą i Dyrektorem informuje pisemnie Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchylaniu się ucznia od

obowiązku szkolnego – Sąd stosuje odpowiedni środek wychowawczy zapobiegający demoralizacji ucznia.

XI. Postępowanie nauczycieli w przypadku ofiary „cyberprzemocy”

1. Powiadomić wychowawcę, pedagoga i dyrektora szkoły.
2. Rozmowa z dzieckiem i jego rodzicami nt. cyberprzemocy.

3. Udzielenie pomocy i wsparcia psychologicznego.
4. W przypadku poczucia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka i rodziny zgłoszenie sprawy na Policję.
5. Sporządzić notatkę służbową dotyczącą podjętych przez szkołę działań.

XIa. Postępowanie nauczycieli w przypadku sprawy „cyberprzemocy”

1. Powiadomić wychowawcę, pedagoga i dyrektora szkoły.
2. Wezwać rodziców, poinformować o „cyberprzemocy” stosowanej przez ich dziecko, grożących konsekwencjach prawnych i konieczności podjęcia działań związanych z problemem.
3. Rozmowa z dzieckiem o stosowanej „cyberprzemocy”, przedstawienie możliwych konsekwencji przewidzianych statutem.
4. W przypadku poczucia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka – ofiary przemocy i rodziny zgłoszenie sprawy na Policję.
5. Sporządzić notatkę służbową dotyczącą podjętych przez szkołę działań.
6. W przypadku braku pozytywnych efektów podjętych działań, kierowanie rodziców do specjalistów.

XII. Uwagi końcowe:

1. Należy reagować na każdą sytuację związaną z agresją i przemocą.

2. Doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji nauczycieli i pracowników szkoły. Działania powinny być spójne i konsekwentne.
3. W sytuacji, kiedy nie ma możliwości powiadomienia wychowawcy lub pedagoga szkolnego należy powiadamiać dyrekcję.
4. W podejmowanych działaniach należy wskazywać na zachowania ucznia, których nie aprobujemy i wyrażać swoją niezgodę na stosowanie agresji i przemocy.
5. Każdą sytuację należy wnikliwie rozpatrywać.
6. Interwencje powinny zostać odnotowane w dokumentacji szkolnej.
7. Każdorazowo należy omawiać z rodzicami zachowanie dziecka.
8. Wspólnie z dzieckiem i rodzicami przyjąć ostateczną wersję kontraktu.
9. Monitorować realizację kontraktu.
10. W uzasadnionych przypadkach zastosować karę zgodnie ze Statutem szkoły.

XIII. Dokumentacja szkoły związana z trudnymi sytuacjami wychowawczymi

1. Wpisy do dziennika lekcyjnego.
2. Klasowa karta oceny zachowania.
3. Dziennik pedagoga szkolnego.
4. Teczka „Notatki służbowe”.

XIV. Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982r. Nr 35 poz.228 z późniejszymi zmianami - tekst jednolity Dz. z 2002r. Nr 11 poz.109 oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz.230 z późniejszymi zmianami).
3. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003r w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz.226).
6. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.